

Kanske dinosaurier

Kan man i en framtid tillverka dinosaurier? Det har på förekommen anledning (Spielbergfilmen "Jurassic Park") blivit den stora frågan just nu. En fråga som alla ställer och får ungefär samma svar: KANSKE.

De forskare som jag själv frågade inför ett program i radions "Vetandets värld" lämnade visserligen många frågetecken. Att vi journalister gärna vinklar svaret till ett KANSKE är inte så konstigt. Det blir ju roligare så. Men varför svarar vetenskapliga auktoriteter, trots sina frågetecken: KANSKE? En förklaring kan vara att vetenskapsmännen inte vill framstå som torra glädjedödare. En annan förklaring är att de har ett begränsat synfält och inte riktigt vågar svara för vad andra vetenskapligt närliggande discipliner kan tänkas hitta på i framtiden. Det är också en så pass svårbegriplig och oöverskådlig fråga att det kan kännas bättre att säga KANSKE än att säga nej. Eller så går verkligen utvecklingen på genetikområdet så fort att det är omöjligt att överblicka konsekvenserna. KANSKE, är kanske det rätta svaret.

Så, om det fanns stickmyggor på dinosauriernas tid och om dessa myggor stack igenom dinosauriernas hud då kan man kanske tänka sig filmen som en realitet. Det säger Lars Werdelin, docent i paleozoologi.

Och något som stacks, även om det inte var en mygga har forskarna på American Museum of Natural History i New York hittat i bärnsten. Men den insekten finns bara i ett enda exemplar, än så länge. Troligen hade dessutom dinosaurierna tjocka fjäll på kroppen och dagens myggor undviker sånt, men man vet ju aldrig.

Genetikprofessorn Hans Wigzell skrattar först åt frågan men tycker att tanken att tillverka nya dinosaurier av DNA inte är så dum bara man hittar dinosaurie-DNA. Men det gör man väl inte. Det mesta som vi ser av dinosaurier i dag är sten. Det finns inget organiskt material kvar. Men hittar man det så, varför inte? Wigzell funderar också över andra möjligheter, som att det kan finnas avgjutningar av DNA i stenen. I så fall kan det finnas en möjlighet att använda avgjutningen som en slags gjutform. Kanske.

Laboratoriechef Mari Källersjö på riksmuséets molekylär-genetiska laboratorium ställer sig först kallsinnig för om man skulle hitta DNA så är det i så väldigt små fragment. Chansen att just de små fragmenten skulle råka vara koden för det som särskiljer dinosaurier från oss andra är för liten. De flesta av våra 3,2 miljoner så kallade baspar (DNA delar) har vi ändå gemensamt. Hittar man ett udda fragment så är frågan hur man ska veta att det är från en dinosaurie, det finns ju inget referensbibliotek, än så länge. Att hitta alla särskiljande delar från flera olika arter och få ihop det rätt utan alltför mycket inblandning av sin egen bild av hur en dinosaurie borde se ut. Det verkar väl ändå lite för mycket. Men, det är klart, om man tänker sig att fåglar är släkt med dinosaurierna och på så sätt har en mall att utgå ifrån. Så börjar man ändra karaktär efter karaktär. På samma sätt vet man att det borde gå att få fram en mammut, eller i alla fall skapa vår egen bild av en mammut. Då skulle man utgå från ett elefantcell och ge den de långa betarna och håriga kroppen med hjälp av genteknik. Så man vet ju aldrig.

Men är det då troligt att man någon gång i framtiden skulle kunna återskapa dinosaurier. KANSKE.

Men skulle det vara värt besväret? KNAPPAST.

Helen Rundgren